

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XII. Nova provinciarum divisio introducta à Constantino, sub nomine
Diœceseo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

chia verò, tertia, quòd Regina Orientis ef-
set, in eaque Reges Seleucidarum sedes fixif-
sent; ut testantur Strabo, Herodianus, ali-
que veteres.

X. Attamen dissimulanda non est infig-
nis difficultas quæ nostram hanc opinio-
nem de distributione provinciarum ab Apo-
stolis facta impugnare videtur, eo videlicet
argumento, quòd divisio quæ deprehendi-
tur in subscriptionibus Concilij Nicæni,
Ephesini, & Chalcedonensis, omnino simi-
lis est ei quæ ab Imperatore Constantino
peracta est in Imperio, ita ut & provinciæ
& Dioceses ecclesiasticæ, id est, magna illa
provinciarum inter se junctarum corpo-
ra, similes sint iis quas Constantinus in Im-
perio instituit, quando creavit Præfectos
prætorio & eorum Vicarios. Vnde factum
ut Concilium Constantinopolitanum Trium
Dioceseon, *Asiane, Ponticæ, & Thracicæ*, men-
tionem faciat, præter Dioceses Orientis
& Ægypti. Occidens insuper duas in Italia
Dioceses habebat, unam in Galliis, aliam in
Hispania, aliam item in Africa, ac demum in
Illyrico unam.

XI. Adversus hæc argumenta excipi po-
test, post Apostolorum tempora innovatio-
nem quandam circa provincias evenisse: quæ
tamen veterem illam metropoleon institu-
tionem non abolevit, sed auxit, eamque il-
lustriorem fecit. Primum enim provinciæ
quæ immensum patebant, in duas vel tres
in laterculo Ecclesiæ sectæ sunt post Apo-
stolorum tempora, cum id in Imperio fa-
ctum fuisset ab Imperatoribus pro utilitate
Reipublicæ. Exempli causa; Africa, quæ
ab uno tantum Metropolitano regebatur,
id est, Episcopo Carthaginis, divisa est in
sex provincias ecclesiasticas. Galatia, quæ
vivente Paulo una tantum provincia fuit, in
primam dein & secundam secta est in Im-
perio & in Ecclesia. quod evenit etiam Cap-
padociæ & Ponto. Idem quoque factita-
tum in Gallia; quæ cum ab Augusto divisa
esset in partes quatuor, in plures dein ab
Hadriano secta est, diu tamen antè quàm
Dei religio per omnem Galliam suscepta
esset.

XII. Excipi dein potest, novum diver-
sarum provinciarum simul junctarum
corpus à Constantino introductum esse sub
nomine Dioceseon, eique formulæ se ad-
dixisse patres Constantinopolitanos in admi-
nistranda Ecclesia; ut patet ex canone se-
cundo Concilij Constantinopolitani, & ex
Socrate, qui ait Imperatorem approbasse
hanc provinciarum ecclesiasticarum unio-
nem; extatque ejus de ea re lex in Codice
Theodosiano. **Quin & Theodoretus hanc**
Tom. II.

divisionem Dioceseon Concilio Constanti-
nopolitano tribuit in epistola ad Flavianum.
Ea tamen cautio adhibita est in illa provin-
ciarum unione quæ Dioceseim conficiebant,
ne quid decideret de juribus provinciarum
à Concilio Nicæno confirmatis; iis tantum
exceptis quæ infra explicabo.

C A P V T II.

Synopsis.

I. Concilia quadam provincialia fortimò con-
gregabantur, videlicet pro peragendis electionibus &
ordinationibus Episcoporum. Alia verò certa erant,
& canonum decretis statuta; in quibus causa ecclesia-
stica desinebantur.

II. Primum illud conventuum genus, Concilium
est. Ex Hincmaro, & Concilio Antiochæno. In Con-
cilio hujusmodi, electiones discutiebantur, non perage-
bantur.

III. Quod in Oriente obtinuit, & in Occidente.
Aliiter tamen visum quibusdam viris eruditissimis: quo-
rum sententia refellitur.

IV. Episcopi, ante Concilium Nicænum, clerici
ac plebis suffragio eligebantur; ex Cypriano, Conci-
lio Nicæno, Constantino Imperatore, & aliis.

V. Confirmatio electionis pertinebat ad Metro-
politano & ad Episcopos comprovinciales. Suffragium
fraternitatis, & judicium Episcoporum, apud Cy-
priano, explicatur. *Vsus ille ascendit de tra-
ditione divina & apostolica observatione, ex Cy-
priano.*

VI. Eadem consuetudo vigeat etiam post Conci-
lium Nicænum. Probatum ex Concilio Chalcedonen-
si, & ex Iuliano. Genuinus sensus canonis x 111.
Laodiceni explicatur.

VII. Græcis tandem placitum ut Episcoporum
electiones à solis provincia Episcopis fierent. Ita visum
patribus secunda Synodi Nicæna. *Dei genitrix halluci-
natio Zonara, Balsamonis, & Mathei Blastaris.
Vox hæreticæ apud auctores ecclesiasticos significat
semper ordinationem.*

VIII. Robustius laicos ab electionibus Episco-
porum removit Orlava Synodus, cujus ea de re canon
extat in versione Anastasij.

IX. In Occidente, serò laici exclusi sunt ab ele-
ctionibus Episcoporum. Ius illud translatum ad Ca-
nonicos Ecclesiarum cathedralium sub finem seculi
duodecimi. Reges tamen Francorum fruebantur qui-
busdam privilegiis, quæ explicantur.

X. Ex iis quæ dicta sunt deprehenditur verus sen-
sus Concilij Nicæni primi. Dionysius Exiguus hære-
ticiæ veritatis ordinationem.

XI. Electio Episcopi approbari debet ab Episco-
pis provincia. Oratio autem à tribus saltem Episco-
pis est peragenda. Confirmatio, sive ad hoc, perti-
net ad Metropolitanum. In dissidio obtinere debet sen-
tentia plurimorum.

XII. Decretum electionis scripto fiebat. Judi-
cium, & dein ordinatio, ad Metropolitanum & Episco-
pos comprovinciales pertinent. Probatum multis au-
thoritatibus.

XIII. Divisi eligentium votis, arbitrium dis-
cordia referendum est ad Metropolitanum; cuius jus
Z

Socrus lib. 5. c. 8.

1. Cod. Theodos. de elec. cathol.